Algebra I (ISIM), lista 9, ćwiczenia 9.05.23, deklaracje do 11:00.

Teoria: Przestrzenie euklidesowe i unitarne: baza ortogonalna, ortonormalna. Współrzędne wektora w bazie ortonormalnej. Ortonormalizacja bazy metodą Grama-Schmidta. P_W: rzut ortogonalny na podprzestrzeń $W < V$, S_W: odbicie (symetria) względem W. Przekształcenia ortogonalne, unitarne. Izomorfizm przestrzeni euklidesowych, unitarnych. Przestrzenie euklidesowe [unitarne] tego samego wymiaru skończonego są izomorficzne. $F : V \to W$ jest ortogonalne [unitarne] $\iff$ F jest izometrią liniową $\iff$ $m_{\mathcal{B}}(F)$ jest ortogonalna [unitarna] (tu $\mathcal{B}$ jest bazą ortonormalną). Macierz A jest ortogonalna [unitarna] $\iff$ A jest odwracalna i $A^{-1} = \bar{A}^T$. Dla A, F ortogonalnych [unitarnych]: $|\det(A)| = 1$, $|\det(F)| = 1$, $|\lambda| = 1$, gdy λ: wartość własna A lub F.

Zadania. Tu $(V, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ oznacza przestrzeń euklidesową lub unitarną skończonego wymiaru.

1. Niech $v \neq w \in V$. Niech $u = w - v$, $L = Lin(u)$ i $L' = v + L$ (zatem L jest prostą wzdłuż u, zaś L' jest warstwą podprzestrzeni L).
   a)– Udowodnić, że $v, w \in L'$ oraz $L' = \{tv + sw : t, s \in \mathbb{R} \text{ i } t + s = 1\}$ (L' nazywamy prostą przechodzącą przez wektory (punkty) v, w).
   b)– Udowodnić, że wektor $1/2(v + w)$ jest jedynym wektorem na prostej L' równoodległym od v i w.
   c) Niech $U' \subset V$ będzie zbiorem wszystkich wektorów równoodległych od v i w. Udowodnić, że U' jest warstwą podprzestrzeni $U = L^{\perp}$ (dokładniej : $U' = 1/2(v + w) + U$).
   d)* Ogólniej : kombinacje liniowe postaci $\sum t_i v_i$, gdzie $\sum_i t_i = 1$, nazywamy afinicznymi kombinacjami liniowymi wektorów v_i. Oznaczmy przez $\mathrm{Aff}(v_1, \ldots, v_n)$ zbiór afinicznych kombinacji liniowych wektorów $v_1, \ldots v_n$. Zbiór ten nazywamy afiniczną podprzestrzenią ~~V generow~~aną przez wektory $v_1, \ldots, v_n$. Udowodnić, że zbiór ten jest warstwą pewnej podprzestrzeni liniowej przestrzeni V.

2. Udowodnić nierówność Minkowskiego w przestrzeni unitarnej V.

3. * Czy istnieje iloczyn skalarny w przestrzeni $\mathbb{R}^3$ taki, ze kosinusy kątów między wektorami E_1, E_2, E_3 wynoszą $\frac{1}{2}$ (między E_1, E_2), $\frac{1}{3}$ (między E_2, E_3), $\frac{1}{4}$ (między E_1, E_3) ?

4. * Udowodnić, że jesli układ k wektorów w przestrzeni n-wymiarowej V ma tę własność, że każde dwa z nich tworzą kąt rozwarty, to $k \leqslant n + 1$.

5. W przestrzeni $\mathbb{R}_2[X]$ z iloczynem skalarnym $\langle f, g \rangle = \int_0^1 f(x)g(x)dx$ znaleźć:
   (a) bazę ortonormalną,
   (b) bazę o.n. podprzestrzeni $W = Lin(1 + X, 1 + 2X)$,
   (c)– rzut prostopadły wektora X^2 na W,
   (d)– odległość wektora X^2 od przestrzeni W,
   (e)– odbicie wektora X^2 względem płaszczyzny W.

6. – Znaleźć bazę o.n. płaszczyzny $\Pi \subseteq R^3$ o równaniu
(a) $2x + 3y - z = 0$, (b) $x + y - 2z = 0$.

7. Udowodnić, że jeśli $A, B \in M_{n\times n}(\mathbb{R})$ są ortogonalne, to macierz AB też jest ortogonalna. (wariant dla macierzy unitarnych też zachodzi)

8. Załóżmy, że $\mathcal{B}, \mathcal{C}$ są o.n. bazami V. Udowodnić, że $m_{\mathcal{BC}}(id)$ jest macierzą ortogonalną [unitarną].

9. * (a) Udowodnić, że metodą Grama-Schmidta można ortonormalizować bazy przestrzeni euklidesowej/unitarnej wymiaru przeliczalnego.
(b) Podać przykład przestrzeni euklidesowej bez bazy ortonormalnej (przestrzeń ta musi miec wymiar nieprzeliczalny).

10. (a) Załóżmy, że $\{b_1, \ldots, b_n\}$ jest bazą ortonormalną V, $F : V \to V$ jest liniowe oraz $\{F(b_1), \ldots, F(b_n)\}$ też jest bazą ortonormalną V. Udowodnić, że F jest ortogonalne [unitarne].
(b)* Załóżmy, że $v_1, \ldots, v_k, w_1, \ldots, w_k \in V$ spełniają $\langle v_i, v_j\rangle = \langle w_i, w_j\rangle$ dla dowolnych $i, j \in \{1, \ldots, k\}$. Udowodnić, że istnieje przekształcenie ortogonalne/unitarne $F : V \to V$ takie, że $f(v_i) = w_i$ dla wszystkich i.